

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Redactioneel

Cleiren, C.P.M.

Citation

Cleiren, C. P. M. (2005). Redactioneel. *Strafblad*, 3(3), 250-251. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/15857>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/15857>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

REDACTIONEEL

Op 1 september a.s. viert het huidige jeugdstrafrecht zijn eerste lustrum. Die wet van 7 juli 1994, Stb. 528 trad op 1 september 1995 in werking. Deze stand van zaken biedt op zich al meer dan voldoende aanleiding om in *Strafblad* aandacht te besteden aan die wet. Voor het *Strafblad* komt daarbij dat het thema jeugdcriminaliteit en het wel en wee van de jeugd in het strafrecht zich uitstekend leent om op zoek te gaan naar het recht, met de blik gericht over de grenzen van het eigen domein heen.

De eerste gedachte die opkomt bij een lustrum is vaak óf en hoe het zal worden gevierd. Bij een lustrum van wetgeving op het jeugdstrafrecht lijkt zo'n gedachte evenwel ongepast. Kijken we terug op de afgelopen jaren, dan overheerst immers vooral het besef dat jeugdigen zich bepaald niet onbetuigd laten als het gaat om het plegen van ernstige strafbare feiten. De hoopvolle slogan 'wie de jeugd heeft, heeft de toekomst' lijkt dan wel heel ver te komen. Ook de toepassing van het strafrecht op de bij die strafbare feiten betrokken jongeren, met alle consequenties die daaraan zijn verbonden, staat de meeste burgers nog helder voor ogen. De gruwelijke moord op de Maja Bradaric uit Nijmegen, het doodschoppen van Anja Joos, het overgieten van zijn vriendin met terpentijn en haar in brand steken door rapper Awa en het doodschieten van conrector van Wieren door Murat D. vormen hiervan de - in brede kring bekende - zeer treurige excessen. In al deze gevallen kwam ook de vraag aan de orde of het jeugdstrafrecht voldoende adequaat was om op de betreffende feiten te reageren. En dat geeft te denken als men zijn waardering over ons jeugdstrafrecht wil opmaken. Er kan daarnaast ook worden gewezen op vele andere ontwikkelingen in en rondom ons jeugdrecht en de aanpak van jeugdigen die de waardering voor ons jeugdstrafrecht kunnen en zullen beïnvloeden. Zo is enerzijds de omvang van de toepassing van taak- en leerstraffen straf-

fen voor jeugdigen sterk gegroeid. Maar, zoals uit de bijdrage van Imkamp blijkt, moet deze 'oplossing' niet worden doodgeknuffeld. Aan de andere kant wordt steeds vaker gebruikt gemaakt van opsluiting in een gesloten inrichting waarbij - zoals Reijntjes in zijn bijdrage betoogt - de vraag rijst of er ook nog recht is vóór jeugdigen. Andere wetenschappen die zich eveneens om het gedrag van jeugdigen en de aanpak daarvan bekommeren, maken het de jurist soms gemakkelijker, maar zeker niet altijd. Dat is hun rol natuurlijk ook niet, maar de strafrechtspleging is in zijn aanpak, zijn diagnoses, zijn strategie en zijn oplossingen deels wel afhankelijk van die wetenschappen. In dit nummer komen die andere wetenschappen onder meer aan bod in de bijdrage van Vermeiren, die zich vanuit de psychiatrie met het probleem van de risicotaxatie bezighoudt en in de bijdrage vanuit pedagogisch/penologische hoek Van der Laan. Jongeren worden meer dan voorheen - toen preventie en de opvoedingsgedachte nog zegevierde - verantwoordelijk gehouden voor hun gedrag en daarop ook 'afgerekend', terwijl aan de andere kant wordt gesproken over verplichte opvoedingsmaatregelen en opvoedingsbegeleiding voor ouders. Deze sporen leiden zowel tot aanpak vóóraf, als tot vormen van behandeling van jeugdigen achteraf, zoals Van der Laan in kaart brengt. Kortom, de discussies rondom de aanpak van jeugd in het recht en in het bijzonder in het jeugdstrafrecht lijken steeds verder verwijderd van de discussies in het begin van de zeventiger jaren waarin - zoals Van der Kruijs het omschrijft 'alles draaide om de pedagogische bejegening van de jongere die kennelijk tijdelijk verdwaald was (...)'. Toch wordt de pedagogische bejegening niet veronachtzaamd. Wellicht is er in vergelijking met die tijd eerder een verschuiving waarneembaar naar pogingen tot een meer juridische borging van deze 'oplossingsvormen'. Het besef dat bij aanpak van jeugd-

criminaliteit en de strafrechtelijke afhandeling daarvan eenduidige oplossingen niet volstaan krijgt ook meer en meer zijn beslag in de juridische vormgeving van de aanpak. Dat deze aanpak niet alleen interdisciplinair, maar vaak ook rechtsgebied-overschrijdend zal moeten zijn komt duidelijk naar voren in de bijdrage van Bartels en van Dijken, die de noodzaak van intensieve samenwerking tussen en integratie van het civiele jeugdbeschermingsrecht en het jeugdstrafrecht bepleiten. In de bijdrage van Van Breukelen wordt het tobben met de beginselen die aan ons jeugdstrafrecht ten grondslag liggen dan ook niet zonder reden opnieuw en in hun onderlinge tegenstrijdigheden als problematisch ten opzichte van elkaar gezet. De redactie heeft het - met het oog op de noodzaak van blijvende bezinning op het jeugdstrafrecht die uit het voorafgaande spreekt - zinvol geacht dit themanummer te completeren met een kritische evaluatie van de jubilerende wet van de hand van Verpalen en een plaatsingsbepaling van het jeugdstrafrecht in het zich steeds verder ontwikkelend internationaal normerend kader van de hand van Weijzenfeld. De stand van de wetgeving en de ontwikkelingen in de rechtspraak worden uitvoerig en gedegen besproken door De Jonge.

De inhoud van dit themanummer vormt een prachtige illustratie van het feit dat het recht en samenleving voortdurend op elkaar zijn betrokken en voorspelt dat het jeugdstrafrecht de komende jaren nog geen rustig bezit zal zijn.

Tineke Cleiren